VIIKONVAIHDE

Kannolta maailmalle. Lasse Kylänpää seurasi pikkulintujen muuttoa Afrikkaan asti. Sivu 10

Makuja murekkeeseen. Tuttu jauheliha muuntuu moneksi. Kannattaa kokeilla. Sivu 13

Orimattilan sankari. Ampuja Satu Mäkelä-Nummela keskittyy jo täysillä Rion olympialaisiin. Sivu 12

PEKKA FALI

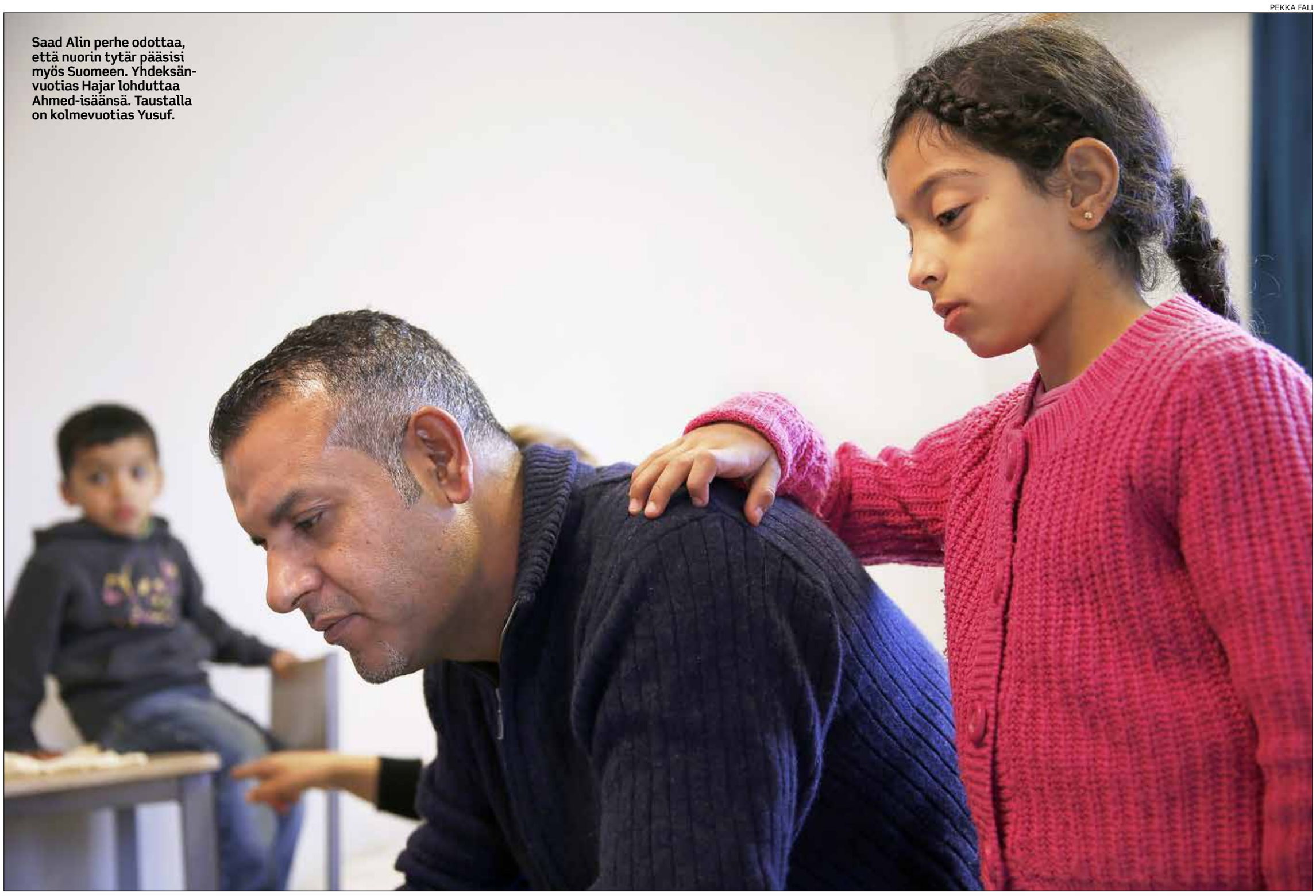

Saad Alin perhe odottaa, että nuorin tytär pääsisi myös Suomeen. Yhdeksänvuotias Hajar lohduttaa Ahmed-isäänsä. Taustalla on kolmevuotias Yusuf.

PAKOLAISKRIISI

Tänä vuonna 50 000 tulijaa

Suomeen on tullut tänä vuonna yli 20 000 turvapaikanhakijaa.
Vuoden loppuun mennessä heitä on jopa 50 000.
Yleensä yli puolet hakijoista saa kielteisen päätöksen.
Tulijoista noin 70 prosenttia on Irakista. Somaliasta tulevien määrä on noin 10 prosenttia.
Muita tulomaita ovat esimerkiksi Albania, Afganistan, Syyria ja Venäjä.
Valtaosa on yksin saapuvia miehiä, joilla on perhe lähtömaassa.
Maahanmuuttovirasto ei tilastoi turvapaikanhaun syitä.
Kielteisen päätöksen on tänä vuonna saanut alle 800 ihmistä.
Lähteet: Maahanmuuttovirasto, sisäministeriö

Murheen murtama perhe haluaa sopeutua

Irakista paennut perhe esittää vuolaat kiitokset Suomessa saamastaan hyvästä vastaanotosta.

SIIKAJOKI (MT)
Syystuuli tuivertaa takin läpi, mutta sisällä on lämmin.

Ruukin vastaanottokeskuksen soluasunnon noin kymmenen neliömetrin huoneessa asuu nelihenkinen irakilaisperhe.

He elehtivät vakavina mutta tarjoavat kohteliaasti istumapaikkaa ja kahvia.

Perheen isä **Saad Ali Ahmed** alkaa kertoa arabiaksi, miten he ovat Suomeen päätyneet.

Tulkki kääntää hänen puheensa puhelimen kaiuttimen kautta suomeksi.

Sukulaisia teloitettu

”Minulla on kolme siskoa. Heidän kaikkien aviomiehet on tapettu. Pelkäsin perheeni puolesta. En kestänyt enää”, Ahmed kertoo syitä pakoon.

Saad Alin perhe on kotoisin Pohjois-Irakin Kirkukista. He ovat turkmeeneja, joka on alueella sorrettu etninen vähemmistö.

Ahmedin mukaan hänen perhettään uhkaa kolme eri tahoa: kurdit, iranilainen puolue sekä terroristijärjestö Isis.

Saad Alin perhe on erityisen uhan alla, sillä isä Ahmed työskenteli Irakin armeijan upseerina.

”Vanhin tyttäremme ei voinut mennä kouluun, koska hän on minun lapseni”, isä kertoo.

Yksi lapsista sodan jaloissa

Vähemmistöjen sortoa on jatkunut alueella ainakin puolitoista vuotta.

Kun tilanne kärjistyi, Saad Alin perhe joutui lähtemään niin pikaisesti, että vanhemmat saivat vain kaksi lasta mukaansa.

Yusuf ikävöi kovasti kaksoissiskoaan Malakia.

Perheen äiti Liga Isam Aziz puhkesi itkuun haastattelun aikana. Perheen isä toivoi, ettei hänen vaimostaan julkaista kasvokuvaa.

Kolmas lapsi, 3-vuotias **Malak Saad Ali**, jäi tätinsä kanssa Irakiin.

Äiti **Liga Isam Aziz** puhkeaa kyyneliin ja katsoo silmiin.

9-vuotias tytär **Hajar Saad Ali** sekä 3-vuotias poika **Yusuf Saad Ali** kuuntelevat välillä haastattelua ihmeissään, mutta keskittyvät sitten lahjoituksina saatuihin leluihinsa.

Perheen isä hoitaa haastattelun aikana puhumisen.

”Malakin kaksoisveli Yusuf huutaa joka ilta. Hän ikävöi siskoaan.”

Pakettiauton tavaratilassa

Matkasta Suomeen perheellä ei ole juuri käsitystä. Viimeinen paikka, jonka Ahmed tietää varmasti, on Istanbul. Sieltä matka jatkui pakettiauton kyydillä halki Euroopan.

”Välillä käveltiin metsässä. Auton perässä emme pystyneet aina hengittämään kunnolla.”

Ali Saadin perhe rekisteröityi poliisille Turussa. Sieltä heidät tuotiin elokuun lopussa Ruukin vastaanottokeskukseen.

Tuostakaan matkasta perheellä ei ole kovin tarkkoja muistikuvia.

Vaikka huoli Malak-tyttärestä on valtava, kiitollisuus kumpuaa isän puheista.

Perhe on hänen mukaansa otettu todella hyvin vastaan.

”Kiitän paljon, että meille on annettu täällä turvallinen paikka ja sängyt. Olemme saaneet kaiken, mitä olemme pyytäneet. Vastaanottokeskuksen työntekijät ovat kyselleet vointiamme ja tyttäremme tilannetta. On tärkeää, että he muistavat”, Ahmed sanoo.

Hän toivoo syvästi, että perheen turvapaikkahakemus käsiteltäisiin nopeasti.

”Toivon sitä tyttäremme takia”, hän sanoo.

Maahanmuuttovirasto kertoi haastattelua edeltävänä päivänä viime viikon keskiviikkona, että se jäädyttää päätöksenteon irakilaisten ja somialaisten turvapaikoista ja oleskeluluvista.

Ensin aion opiskella suomen kielen. Sen jälkeen haluan tehdä töitä Suomessa.

Virasto odottaa turvallisuusarvion päivitystä. Sen arveltiin kestävän muutaman viikon. Perhe ei tiedä viivästyksestä.

Tähän asti virasto on myöntänyt oleskeluluvan kaikille Irakin keskiosista saapuneille turvapaikanhakijoille. Kirkuk ei kuulu tähän alueeseen.

Irakiin paluu ei Ahmedin mukaan ole vaihtoehto.

”Olen varma, että minut tapetaan, jos palaan kotimaahani”, hän sanoo.

Ensin suomen kieli haltuun

Upseeriuran lisäksi Ahmed on opiskellut kielitieteitä yliopistossa. Hän puhuu arabian lisäksi englantia ja turkkia.

”Ensimmäiseksi aion opetella suomen kielen. Sen jälkeen haluan tehdä töitä Suomessa.”

Hän toivoisi lisää tietoa työllistymismahdollisuuksista.

Hajar-tytär odottaa jo, että pääsee muutaman viikon sisällä aloittamaan koulun Ruukin peruskoulussa maahanmuuttajaluokalla.

Inhimillisyyttä tarvitaan

Ahmed ei osaa sanoa suomalaisesta kulttuurista muuta kuin sen, että hän tietää täällä kunnioitettavan ihmisoikeuksia.

”Irakissa ei ole ihmisoikeuksia.”

Perhe ei ole vielä tutustunut muihin suomalaisiin kuin vastaanottokeskuksen työntekijöihin.

”Toivon suomalaisilta inhimillisyyttä. Toivottavasti opimme tuntemaan suomalaisia.”

SUVI NIEMI

Ruukissa on totuttu turvapaikanhakijoihin

Kaikki entiset työntekijät halusivat tulla takaisin. Se oli mukava yllätys.

SIIKAJOKI (MT)
Ruukki on noin 1 800 asukkaan kylä Pohjois-Pohjanmaalla Siikajoen kunnassa.

Asukkaat ovat tottuneet ulkomaalaisiin, sillä paikkakunnalle perustettiin vastaanottokeskus ensimmäisen kerran vuonna 1993. Silloin toiminnasta vastasi Ruukin kunta.

Vuonna 2009 vastaanottotoiminta käynnistyi Suomen punaisen ristin (SPR) voimin. Keskus lakkautettiin viime vuonna.

Kun turvapaikanhakijoiden määrä räjähti loppukesästä kasvuun, Ruukin vastaanottokeskus avattiin jälleen.

”Kaikki entiset työntekijät halusivat tulla takaisin. Se oli mukava yllätys”, keskuksen johtaja **Sirpa Kallio** kertoo.

Hän kiittää kuntalaisia ja muita lähiseudun asukkaita auttamishalusta.

”Lahjoituksia on tullut valtavasti.”

Vastaanottokeskuksessa toimii kirpputori, josta turvapaikanhakijat saavat ostaa vaatteita, leluja ja tarvikkeita kymmenen sentin kappalehintaan.

”Nimellinen maksu peritään siksi, että tarvikkeiden nouto pysyy hallinnassa”, Kallio selventää. Maksut käytetään asukkaiden hyväksi.

Ruukissa asuu nyt 230 turvapaikanhakijaa. Heistä 80 on majoittunut keskuksen pihapiirin soluasuntoihin, loput kuntakeskuksen rivitaloasuntoihin.

”Meillä valtaosa tulijoista on perheitä”, Kallio kertoo. Eniten on irakilaisia, sitten somaleita ja afgaaneja.

Ruukin peruskoulussa on maahanmuuttajaluokkia, jossa haastattelupäivänäkin aloitti seitsemän uutta oppilasta. Yhteensä ulkomaalaisia lapsia on koulussa ainakin 50.

SUVI NIEMI

jatkuu seuraavalla sivulla